

W numerze m.in.:**Gminne inwestycje planowane oraz realizowane**

nowa siedziba Biblioteki Publicznej w Brwinowie oraz Gminnego Ośrodka Kultury, budowa dróg rowerowych i inwestycje w Grudowie i Otrębusach

> strony 1–3

Komentarz Burmistrza

> strona 3

Walka z pandemią COVID-19

uruchomienie dodatkowego punktu szczepień w Brwinowie oraz akcja rozdawania maseczek dla mieszkańców

> strona 4

Narodowy Spis Powszechny

informacje Głównego Urzędu Statystycznego

> strona 4

Ekologia

zakaz palenia liści, odpowiednie pozbywanie się zużytych leków oraz azbestu, dokarmianie kaczek, zakaz używania dmuchaw

> strona 5–6

Ogród botaniczny

otwarty od 27 marca

> strona 6

Rozmowa o pszczołach

wywiad z Jakubem Jarońskim

> strona 7

Qltywator

strony Gminnego Ośrodka Kultury w Brwinowie

> strony 8–9

Karta biblioteczna

> strona 10

Kolorowe stołówki

internetowe głosowanie na SP nr 1 w Brwinowie

> strona 11

Sport

Dobrze zapowiadający się młody tenisista Bogdan Luzan

> strona 12

Rozliczenia PIT

podatki dla Twojej gminy

> strona 12

R/S: ARCHITEKTURA PASYWNA

Rusza budowa biblioteki w Brwinowie

Gmina Brwinów rozpoczyna kolejną dużą inwestycję kulturalną – budowę nowej siedziby Biblioteki Publicznej im. Wacława Wernera w Brwinowie. Siedem firm złożyło swoje oferty w przetargu. Wybrany wykonawca – Nafibud S.A. z Bielska Podlaskiego – będzie miał na realizację zadania 14 miesięcy od dnia podpisania umowy.

Nowa siedziba biblioteki pozwoli na rozwój jej działalności. Będzie dość miejsca nie tylko na przechowywanie i wygodne udostępnianie bogatego księgozbioru, lecz także na prowadzenie działalności promującej czytelnictwo.

Wybór lokalizacji nie był łatwy – ostatecznie biblioteka powstanie „po sąsiedzku” z obecną siedzibą i Urzędem Gminy Brwinów, a jej **nowym adresem będzie ul. Grodziska 10A.**

Zainteresowanie przetargiem było spore. Wpłynęło siedem ofert, a ceny kształtowały się w granicach od nieco ponad 4,53 mln zł do ponad 5,5 mln zł. Były to kwoty większe niż pierwotnie zakładano w budżecie gminy, ale Rada Miejska w Brwinowie już wyraziła zgodę na przeznaczenie na ten cel dodatkowych środków. **Obecnie trwają przygotowania do podpisania umowy.**

Do zadań wykonawcy będzie należała m.in. budowa budynku biblioteki wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem tere-

nu, budowa zjazdu publicznego, przebudowa zatoki postojowej w pasie ulicy Grodzkiej oraz wyposażenie budynku. Wjazd do nowego budynku biblioteki będzie zlokalizowany przy ul. Grodzkiej między budynkami o numerach 8 oraz 10.

Nowa biblioteka będzie budynkiem energooszczędnym. Projekt wykonała pracownia Architektura Pasywna Pyszczyk i Stelmach

z Krakowa, która wcześniej zaprojektowała m.in. pasywną halę sportową przy ul. Moczydłowskiego 2 w Brwinowie.

Powierzchnia całkowita budynku biblioteki wyniesie 1.023,32 m². Powierzchnia zabudowy to 586,59 m², zaś kubatura 3.096,39 m³. Powierzchnia parteru będzie liczyć 505,52 m². Budynek będzie dwukondygnacyjny.

Na parterze została zaprojektowana m.in. czytel-

nia prasy i czytelnia ogólna, oddział dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży, sala wielofunkcyjna, toalety ogólnodostępne w tym toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także pokoje administracyjne. Na piętrze będą znajdować się pomieszczenia techniczne. Zielone otoczenie będzie zachęcać do wyjścia z niektórymi aktywnościami i spotkaniami na zewnątrz.

R/S: ARCHITEKTURA PASYWNA

Remont trwa

Prace przy renowacji zabytkowego pałacu w Brwinowie sukcesywnie postępują. Mają zakończyć się w tym roku.

Wykonawca prac – firma AMAT Zbigniew Hordyj z Warszawy – dotychczas dokończył prace związane ze wzmocnieniem stropów, wykonał izolację podłogi w piwnicy, a także dostosował szerokość otworów drzwiowych wewnętrznych do aktualnych przepisów.

W marcu prowadzone były prace związane z wykonywaniem instalacji elektrycznych i teletechnicznych oraz instalacji ciepłej i zimnej wody, centralnego ogrzewania, kanalizacji we-

wewnętrznej i instalacji hydrantowej.

Jednocześnie prowadzona jest też konserwacja zabytkowego wystroju wnętrza – sztukaterii, kolumn i pilastrów. Została zdemonstrowana stolarka drzwiowa i okienna, która jest aktualnie w trakcie renowacji. Wykonawca odtwarza też zabytkową elewację budynku. W ramach zagospodarowania terenu wykonane zostaną m.in. dojazd do budynku będący również drogą pożarową, nowe dojścia od strony wschodniej i południo-

wej, pięć miejsc parkingowych w tym jedno dla osób z niepełnosprawnościami, latarnie wzdłuż drogi i przy budynku oraz monitoring zewnętrzny. Nad wszystkim czuwa Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków, z którym uzgadniane są wszystkie etapy prac.

FOT. AGNIESZKA KOZŁOWSKA

Budynek zrewaloryzowanego pałacu stanie się nowoczesnym i funkcjonalnym ośrodkiem kultury, ale nie mniej ważne przy tym jest też zachowanie substancji zabytkowej.

Gmina korzysta z dotacji unijnej w wysokości prawie 3 mln zł uzyskanej

na rewitalizację pałacu. Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, który udzielił wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego WM 2014–2020, wyraził zgodę na przedłużenie terminu realizacji. Prace mają zakończyć się w drugiej połowie bieżącego roku.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Przybędą kolejne kilometry ścieżek rowerowych

Gmina Brwinów sukcesywnie buduje drogi rowerowe poprawiające bezpieczeństwo. Do istniejącej już sieci rowerowej dołączają kolejne odcinki – już rozpoczęły się prace w Grudowie oraz wzdłuż ul. Powstańców Warszawy w Brwinowie.

Wszystko wskazuje na to, że już w wakacje będzie można jeździć rowerem nowym odcinkiem ścieżki rowerowej, która będzie kontynuacją biegnącej aktualnie ul. Sochaczewską w Brwinowie i kończącej się przy skrzyżowaniu w Grudowie. **Nowa droga rowerowa o długości ponad 600 m sięgnie granicy z Fałęcinem.** Wykonawcą prac jest firma ROBOKOP z Milanówka.

Brwinów zyska także bezpośrednie połączenie rowerowe z Milanówkiem.

W tym roku zostanie wybudowana prawie półtorakilometrowa droga rowerowa biegnąca wzdłuż torów PKP od skrzyżowania w Grudowie aż do ul. Krakowskiej w Milanówku. Wykonawcą tej inwestycji, która realizowana będzie w trudnym terenie, jest firma MABAU z Szymanowa.

Ukończenie budowy powinno nastąpić w drugiej połowie bieżącego roku.

W innej części Brwinowa, **wzdłuż ulicy Powstańców Warszawy, trwają prace budowlane**, w zakresie których mieści się także budowa ciągu pieszo-rowerowego, ścieżki rowerowej i chodnika od ul. Wiśniowej do mostu na rzece Zimna Woda. Ten odcinek połączy się z istniejącą już drogą rowe-

rową biegnącą do Moszny aż do wiaduktu nad autostradą A2 na granicy gminy Brwinów i miasta Pruszkowa.

Kolejna ścieżka rowerowa powstanie **w Kaniach wzdłuż ul. Pruszkowskiej na odcinku od Strzeniówki w gminie Nadarzyn do Granicy w gminie Michałowice.** Rowerzyści będą mogli skorzystać tam z przystanku rowerowego z wiatą oraz stacją napraw rowerów.

Budowa tych dróg rowerowych jest realizowana w ramach projektu „Rozwój systemu dróg rowerowych w Gminie Brwinów – etap II” współfinansowanego ze środków unijnych. **Gmina Brwinów otrzymała na ten cel ponad 4,5 mln zł dotacji.** Część prac wykonano już w ubiegłym roku – nowe drogi rowerowe powstały w Brwinowie, Mosznie, Żółwinie oraz w Otrębusach.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Urząd Gminy Brwinów: adresy i telefony

e-mail: brwinow@brwinow.pl

www.brwinow.pl

Urząd Gminy
22 738 26 15
e-mail: brwinow@brwinow.pl

URZĄD GMINY BRWINÓW, UL. GRODZISKA 12
Sekretariat burmistrza Arkadiusza Kosińskiego oraz II zastępcy burmistrza Jerzego Wysockiego tel. 22 738 26 12
Biuro Rady Miejskiej, tel. 22 738 26 50
Urząd Stanu Cywilnego, tel. 22 738 25 61
Referat Spraw Obywatelskich, tel. 22 738 25 72
Ewidencja Działalności Gospodarczej, tel. 22 738 26 51
Referat Budżetowo-Fin.-Podatkowy (podatki), tel. 22 738 26 34
Geodeta Gminny Gminy Brwinów, tel. 22 738 26 68
Referat Planowania Przestrzennego, tel. 22 738 26 54
Referat Gospodarki Nieruchomościami, tel. 22 738 26 53
Biuro Promocji, tel. 22 738 26 29
Referat Oświaty, tel. 22 738 26 17

URZĄD GMINY BRWINÓW,
BUDYNEK PRZY UL. T. KOŚCIUSZKI 4A
Sekretariat zastępcy burmistrza Sławomira Walendowskiego, tel. 22 738 25 66
Referat Inwestycji i Remontów, tel. 22 738 25 84
Referat Ochrony Środowiska i Rolnictwa, tel. 22 738 25 90
Referat Gospodarki Komunalnej, tel. 22 738 26 37
Zespół ds. Obsługi Gospodarki Odpadami, tel. 22 738 25 91

Redakcja biuletynu:
Biuro Promocji, e-mail: promocja@brwinow.pl
Współpraca: Gminny Ośrodek Kultury w Brwinowie
(str. 8–9, Karta Biblioteczna str. 10)

Straż Miejska
22 729 63 94
oraz bezpłatny
z terenu gminy:
986

e-mail: strazmiejska@brwinow.pl

Inwestycje w Grudowie

W Grudowie rozpoczęła się realizacja trzech zadań inwestycyjnych. Powstanie nowa ścieżka rowerowa, bezpieczne skrzyżowanie wyniesione oraz ważny odcinek sieci wodociągowej.

Przedsięwzięcie pn. „Rozbudowa drogi gminnej nr 310108W klasy L z Grudowa do Fałęcina wraz z budową sieci wodociągowej (spinka Brwinów – Fałęcina)” obejmuje aż trzy zadania.

Wykonawca przystąpił już do realizacji nowego odcinka ścieżki rowerowej, (więcej na ten temat w artykule na str. 2).

Drugie zadanie obejmuje prace w rejonie skrzyżowania w Grudowie (na zakręcie drogi) wraz z przebudową i budową zjazdów, budowę chodnika przy posesjach 1–5 w Grudowie oraz przebudowę drogi i ciągu pieszo-rowerowego wraz z budową

azyłów dla pieszych. Mieszkańcy oraz podróżni będą już niedługo mogli swobodnie i bezpiecznie przemieszczać się pieszo i rowerem w tej okolicy.

Trzecie zadanie dotyczy budowy odcinka sieci wodociągowej o długości 1175,5 mb. – tzw. „spinki”, która połączy istniejące sieci w Fałęcinie i w Brwinowie.

Spośród ośmiu ofert zgłoszonych do przetargu została wyłoniona najkorzystniejsza, złożona przez firmę ROBOKOP Grzegorz Leonowicz z siedzibą w Milanówku. Realizacja całej inwestycji ma zakończyć się w połowie 2021 r.

KOMENTARZ BURMISTRZA
ARKADIUSZA KOSIŃSKIEGO
NA TEMAT DOPROWADZENIA
WODY DO POŁUDNIOWYCH SOŁECTW

Kiedy 18 marca na pograniczu Podkowy Leśnej i Owczarni ekipa prowadząca prace wodociągowe zakończyła realizację zadania i zasypała ostatnią „dziurę w ziemi”, było to wydarzenie, które przyniesie dobre skutki dla wszystkich mieszkańców Owczarni, Tereni i Żółtwin. W taki bowiem sposób fizycznie połączyliśmy budowaną od grudnia ubiegłego roku magistralę wodociągową z Brwinowa z naszą siecią wodociągową na terenie Owczarni. Połączenie już działa i jest „zalanane wodą”.

To była dość skomplikowana inwestycja (wymagała uzyskania aż pięciu decyzji pozwoleń na budowę). Koszt wykonanych prac wyniósł ponad 1,2 mln zł.

Budowa tego wodociągu pozwoli teraz na bezpośrednie dostarczenie dużej ilości wody do Owczarni (i dalej do Żółtwin i Tereni), co powinno zminimalizować problemy z wodą na wyżej położonych obszarach tych miejscowości występujące w okresie upałów i zwiększonego zapotrzebowania na wodę. To jednak jeszcze nie koniec!

Dodam, że obecnie przygotowujemy kolejne inwestycje w sieć wodociągową

FOT. URZĄD GMINY BRWINÓW (PR)

Owczarni i Żółtwin, które chcemy sfinalizować w przyszłym roku. Ich realizacja pozwoli na znaczące podniesienie ciśnienia wody na końcówkach sieci wodociągowej oraz na – oczekiwane przez władze Podkowy Leśnej – całkowite zaprzestanie dostawy wody z Brwinowa do Żółtwin za pośrednictwem sieci Miasta Podkowa Leśna.

Obecnie (na podstawie umów z lat 90. XX w.) sieci wodociągowe naszych gmin są ze sobą połączone.

Bez wchodzenia zaledwie w szczegóły techniczne można powiedzieć, że działa to tak, że my w rejonie ul. Wilsona rurą o średnicy 225 mm wlewamy wodę z wodociągu brwinowskiego do sieci podkowieńskiej, a następnie od-

bieramy ją rurą o średnicy 160 mm w rejonie ul. Kasztanowej w Żółtwinie, skąd woda trafia następnie do pompowni wody i zbiornika na terenie OSP Żółtwin, a później rozplywa się dalej do sieci Żółtwin, Tereni i Owczarni.

Niestety, w gorętszych okresach rozbiór wody przez odbiorców „po drodze” był na tyle duży, że w efekcie zbyt mało jej docierało do Żółtwin, a tym samym występowały czasowe jej braki na wyżej położonych obszarach oraz na końcówkach sieci.

Budowa nowego wodociągu o średnicy 225 mm bezpośrednio z Brwinowa do Owczarni pozwoli na ostateczne rozwiązanie tego problemu.

Ulica Polna w Otrębusach

Ruszyły kolejne inwestycje drogowe w gminie Brwinów. Ulica Polna w Otrębusach zostanie przebudowana jeszcze w tym roku.

Do przetargu na realizację zamówienia pn. „Przebudowa ul. Polnej w Otrębusach na odcinku od ul. Sadowej do ul. Dunina”, zgłosiło się trzech oferentów. Wygrała firma ROBOKOP Grzegorz Leonowicz z Milanówka, która od daty podpisania umowy ma cztery miesiące na wykonanie zadania. Koszt inwestycji to 947.100,00 zł.

Prace obejmują przebudowę jezdni, zjazdów indywidualnych i zjazdów na drogi wewnętrzne, budowę

chodnika i kanału deszczowego oraz zbiornika retencyjno-rozsączającego złożonego z zespołu trzech studni chłonnych. Powstanie też zatoka postojowa z krat azurowych i próg zwalniający. Droga zostanie przebudowana na całej długości od skrzyżowania z drogą gminną ul. Sadową do skrzyżowania z ul. Dunina.

W budżecie gminy na rok 2021 zaplanowana została także przebudowa odcinka ul. Sadowej w Otrębusach. Przetarg na wybór

wykonawcy tych robót jest już ogłoszony. Termin składania ofert mija 4 maja.

– Staram się konsekwentnie realizować swój plan modernizacji kluczowych połączeń drogowych w naszej gminie – mówi burmistrz Arkadiusz Kosiński. – Cieszę się, że olbrzymia większość radnych wspiera pracę mojego zespołu dla dobra wspólnego mieszkańców zarówno całej naszej gminy, jak i każdej miejscowości z osobna – dodaje burmistrz Kosiński.

FOT. URZĄD GMINY BRWINÓW (PR)

Na zdjęciu u góry: stan prac na początku kwietnia. Poniżej: skrzyżowanie, gdzie droga rowerowa z Brwinowa rozwidli się w dwie strony – Fałęcina i Milanówka.

Uruchomienie punktów szczepień przeciwko COVID-19 w Brwinowie

Gmina Brwinów podjęła starania o uruchomienie w mieście dodatkowych punktów szczepień. W chwili oddawania biuletynu do druku wszystko wskazywało na to, że Punkt Szczepień Powszechnych w Brwinowie powstanie w hali sportowej przy ul. Moczydłowskiego 2.

Gmina Brwinów już na początku roku wyraziła gotowość do otwarcia i doposażenia na swój koszt punktów szczepień przeciwko COVID-19. Burmistrz Arkadiusz Kosiński zgłosił wówczas Wojewodzie Mazowieckiemu możliwe lokalizacje poza ośrodkami zdrowia, które samodzielnie mogły zgłaszać swoją chęć udziału w akcji szczepień do NFZ. Na liście lokalizacji były wówczas: miejska hala sportowa, LO, Gminny Ośrodek Kultury w Brwinowie oraz pomieszczenia zwolnione przez przychodnię w budynku Toeplitzówki w Otrębusach.

W ciągu ostatnich dni gmina Brwinów przygotowała punkt w budynku Liceum Ogólnokształcącego w Brwinowie. Wydzielono i dostosowano do wytycznych pomieszczenia z przeznaczeniem na poczekalnię, sale szczepień oraz zakupiono niezbędne urządzenia (w tym sprzęt chłodzący do przechowywania szczepionek, system kolejkowy, chłodziarkę na odpady medyczne, przenośne umywalki z wodą podgrzaną do 60°C). Niestety, w ostatniej chwili z podjęcia współpracy wycofała się przychodnia z Brwinowa.

Z oferty uruchomienia punktu w tym miejscu

FOT. GOV.PWEB/ZDROWIE

może skorzystać inny podmiot. Gmina jest otwarta na rozmowy i zaprasza do współpracy.

Tymczasem **zaawansowane są już działania zmierzające do uruchomienia Punktu Szczepień Powszechnych w hali sportowej przy ul. Moczydłowskiego**. Firma spoza naszej gminy wyraziła już chęć prowadzenia tego punktu

i deklaruje, że jest w stanie umożliwić zaszczepienie się nawet kilkuset osobom dziennie. Taki punkt, który znalazłby się w sieci koordynowanej przez wojewodę, służyłby mieszkańcom z całego powiatu.

Aktualne informacje dotyczące uruchomienia punktu szczepień będą publikowane na stronie internetowej www.brwinow.pl.

Maseczki dla mieszkańców

Trwa akcja dostarczania mieszkańcom gminy Brwinów bezpłatnych maseczek pochodzących z Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych.

W marcu rząd zdecydował o przekazaniu jednorazowych maseczek dla mieszkańców czterech województw z najwyższą liczbą zachorowań – po cztery sztuki na mieszkańca. Maseczki trafiły m.in. na Mazowsze, które znajduje się niestety w czołówce statystyk covidowych.

Akcja dostarczania maseczek mieszkańcom gminy Brwinów rozpoczęła się na początku kwietnia. Zadanie to realizują pracownicy Referatu Gospodarki Komunalnej oraz Straż Miejska w Brwinowie.

W przypadku domów jednorodzinnych pakiety maseczek są dostarczane do skrzynek pocztowych. W przypadku budynków wielorodzinnych (osiedli i wspólnot mieszkaniowych) sposób dystrybucji zostanie ustalony z ich zarządami i administratorami.

Bezpłatne badania mammograficzne

W kwietniu i czerwcu 2021 r. będą wykonywane badania mammograficzne. Mammobus zaparkuje przy ul. Moniuszki w Brwinowie.

Bezpłatne badanie mammograficzne jest adresowane do kobiet z najbardziej zagrożonej zachorowaniem na raka grupy wiekowej 50–69 (roczniki 1952–1971), które są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym i w ciągu

ostatnich 24 miesięcy nie wykonywały mammografii w ramach profilaktyki zdrowotnej finansowanej przez NFZ. Warto pamiętać, że wcześniejsze wykrycie choroby daje szansę na jej skuteczne wyleczenie.

Badania w **dniach 23 kwietnia oraz 11 czerwca** prowadzić będzie firma Lux Med Diagnostyka. Konieczna jest wcześniejsza rejestracja pod nr. tel. 58 666 24 44.

Innym możliwym terminem jest **30 kwietnia**. Tego

dnia badania wykonywać będzie NZOZ Mammo-Med Centrum Diagnostyki i Usług Medycznych. Także w tym przypadku konieczna jest rejestracja. Zapisy są prowadzone pod nr. tel. 58 325 76 02.

I N F O R M A C J E

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Liczmy się
DLA POLSKI!

GUS | NSP 2021

Spis jest obowiązkowy dla wszystkich.

W imieniu dzieci spisu dokonują rodzice lub opiekunowie prawni).

Podstawową metodą jest samospis internetowy.

W aplikacji spisowej logujemy się, korzystając z profilu zaufanego, bankowości elektronicznej lub podając swój PESEL i nazwisko rodowe matki.

Dla cudzoziemców bez numeru PESEL przewidziano odrębny tryb logowania z wykorzystaniem poczty e-mail.

Osoby, które nie mają komputera lub Internetu, mogą zadzwonić pod numer: 22 279 99 99

Ochrona danych zbieranych podczas spisów powszechnych i wszystkich innych badań ma dla polskiej statystyki publicznej bezwzględny priorytet. Wypełniając formularz spisowy NSP 2021, możemy być pewni, że dane nie będą ujawnione ani przekazane innym podmiotom. Wszystkie dane osobowe przetwarzane w ramach prac spisowych są poufne i podlegają szczególnej ochronie, na zasadach określonych w ustawie o statystyce publicznej oraz w ustawie o ochronie danych osobowych. Za jej złamanie grozi kara pozbawienia wolności do lat trzech.

Bądź eko – nie pal liści

Wiosną wraca problem palenia liści w ogrodach i na działkach. Takie postępowanie jest zabronione i może zakończyć się mandatem w wysokości nawet 500 zł.

Przez wiele lat właściciele ogrodów pozbywali się wiosną suchych liści, paląc je w ogniskach. Takie postępowanie było uzasadniane między innymi koniecznością pozbycia się odpadów roślinnych dotkniętych chorobami. Warto wiedzieć, że jest to rozwiązanie nieekologiczne i szkodliwe dla zdrowia ludzi. **Palenie liści zanieczyszcza powietrze, zasnuwa okolicę gryzącym dymem i uprzykrza życie sąsiadom. Jest to też działanie niezgodne z prawem,** za które Straż Miejska może ukarać mandatem w wysokości nawet 500 zł.

Palenie liści w ogrodach i na działkach jest zabronione na podstawie Ustawy o odpadach. Artykuł 30 mówi o zakazie przetwarzania odpadów poza instalacjami i urządzeniami do tego przeznaczonymi, zwalniając jednocześnie z tego zakazu osoby fizyczne prowadzące kompostowanie na własne potrzeby. W praktyce oznacza to, że **nie wolno spalać liści, ale można je samodzielnie kompostować.**

Stworzenie przydomowego kompostownika jest najbardziej ekologicznym sposobem i niesie wiele korzyści dla środowiska naturalnego. W przypadku twardego liści dębu czy orzecha włoskiego pomocą mogą preparaty przyspieszające kompostowanie, zawierające odpowiednie szczepy bakterii i grzybów odpowiedzialnych za rozkład materii.

Gmina Brwinów zachęca do ekologicznego podejścia do bioodpadów i już od kilku lat prowadzi program „Kompostowniki dla mieszkańców”, dzięki któremu mieszkańcy mogą bezpłatnie otrzymać w użyczenie kompostownik o pojemności 700 l lub 1100 l. Wzór wniosku można pobrać ze strony brwinow.pl lub otrzymać w Biurze Obsługi Interesanta. Informacje można też znaleźć w artykule na stronie eko.brwinow.pl.

Ponieważ jednak do kompostownika nie można wrzucać liści zarażonych chorobami i pasożytami, najlepszym wyjściem jest wówczas skorzystanie z programu selektywnego odbioru odpadów i oddanie liści jako bio-

FOT.MF

odpadów i oddanie liści jako bioodpadów.

Jeśli limit dwóch worków odbieranych sprzed posesji okaże się niewystarczający, pozostaje oddanie liści do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Nadarzynie. O zasadach oddawania tam odpadów i konieczności wcześniejszego uzyskania zaświadczenia pisaliśmy w poprzednim numerze biuletynu „Ratusz”.

Robiąc wiosenne porządki na działkach i w ogrodach, zatroszczmy się również o środowisko naturalne oraz komfort sąsiadów i wybierzmy bardziej ekologiczne rozwiązanie niż **palenie ognisk z liści – w ten sposób możemy puścić z dymem nawet 500 zł i dobre relacje sąsiedzkie.** Zadbajmy na wiosnę o naturę wokół nas, sąsiadów i własną kieszeń.

Zużyte leki – do apteki!

Przeterminowane i niepotrzebne leki należy wyrzucać do specjalnie przeznaczonych na nie pojemników, które w gminie Brwinów zlokalizowane są w aptekach i punktach aptecznych.

Niepotrzebne lub przeterminowane leki to szczególna grupa odpadów, których należy pozbywać się świadomie i umieszczać je tylko w specjalnych pojemnikach lub zanieść do punktów zbiórki. W naszej gminie do zbierania leków wyznaczone są apteki i punkty apteczne. Tam powinny trafiać nie tylko farmaceutyki, lecz także zabezpieczone i odpowiednio zapakowane użyte igły, strzykawki, wełnflony czy opatrunki z lekami. Natomiast kartonowe opakowania leków możemy ze spokojem wyrzucić do pojemników na papier, a blistry po tabletkach powinny znaleźć się w pojemniku na odpady zmieszane, gdyż nie nadają się już do recyklingu.

Wyrzucanie medykamentów do kanalizacji, pojemników na odpady zmieszane, plastik i metal, szkło czy umieszczanie ich w zbiornikach na elektroodpady jest działaniem nie tylko niezgodnym z obowiązującym prawem, ale przede wszystkim niebezpiecznym dla naszego zdrowia. Odpady medyczne zawierają związki chemiczne, które trafiając do gleb i wód, mogą niekorzystnie wpływać na nasze zdrowie. Takemu zagrożeniu za-

pobiega selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych, do których wliczają się farmaceutyki.

Na liście punktów na terenie gminy Brwinów, gdzie można zostawić nieużyte i przeterminowane leki są **apteki w Brwinowie** (przy ul. Grodzkiej 7 oraz 46, przy ul. Peronowej 2, przy ul. Powstańców Warszawy 8A i 10, przy ul. Armii Krajowej 3/10 oraz przy ul. Rynek 5), **w Otrębusach** (w Ośrodku Zdrowia oraz aptekach przy ul. Wiejskiej 21 i przy ul. Polnej 16) i **w Owczarni** (punkt apteczny przy ul. Żółwińskiej 27 B).

FOT. REMONDIS

I N F O R M A C J E

Gminne dotacje na usuwanie azbestu

Dofinansowanie w kwocie do 5 tys zł* na:

- demontaż, wywóz i przekazanie do utylizacji elementów dachów i elewacji zawierających azbest.

Termin składania wniosków: 31.10.2021 r.

Wniosek do pobrania:

w Biurze Obsługi Interesanta w Urzędzie Gminy Brwinów ul. Grodziska 12
oraz na stronie internetowej: bit.ly/azbest_dotacje21

Informacji udziela Referat Ochrony Środowiska i Rolnictwa tel. 22 738 25 94

* Przyznawane do wyczerpania środków na dany rok budżetowy

Ogród botaniczny w Brwinowie

Na mapie Brwinowa pojawiło się nowe, ciekawe miejsce. Od 27 marca br. można już odwiedzać ogród botaniczny, który nie tylko służy edukacji przyrodniczej, lecz także oferuje strefę zabawową dla najmłodszych.

Ogród botaniczny powstał na działce graniczącej z południowo-zachodnią częścią parku (wejście od strony głównej alejki biegnącej przez park, w pobliżu stawu). Gmina Brwinów zakupiła ten teren w 2016 r.

Pierwszych gości ogrodu powitał w dniu otwarcia burmistrz Arkadiusz Kosiński, który opowiedział o idei połączenia funkcji edukacyjno-przyrodniczej z elementami zabawowymi dla dzieci. Pracownicy Referatu Ochrony Środowiska i Rolnictwa, którzy byli zaangażowani na wszystkich etapach realizacji tej inwestycji, będą teraz czuwać nad dalszym funkcjo-

nowaniem ogrodu. **Warto zaglądać tu co jakiś czas, by obserwować rośliny w różnych fazach wzrostu i w różnych porach roku.** Wczesna wiosna to początek sezonu ogrodowego, ale już dziś nie brakuje atrakcji. Można skorzystać z gier edukacyjnych lub podziwiać pomysłowe elementy małej architektury, np. wiklinowe i drewniane rzeźby.

Brwinowski ogród botaniczny oferuje wiele możliwości ciekawego spędzenia czasu dla najmłodszych. Można odwiedzać plac zabaw, labirynt i korzystać z atrakcji strefy rekreacyjno-zabawowej. Dużą popularnością cieszy się piaskownica archeologiczna, tor prze-

szkód i ścieżka bosych stóp. Z myślą o osobach niewidomych zamontowano tabliczki z informacjami zapisanymi alfabetem Braille'a.

Ogród zaprasza nie tylko zwiedzających, ale także lokatorów na stałe – budki lęgowe dla ptaków, domek dla nietoperzy i hotelik dla owadów czekają na zasiedlenie.

W niedzielę 9 maja – jeśli do tego czasu zostaną zniesione obostrzenia związane z pandemią COVID-19 – planowany jest w ogrodzie piknik ekologiczny. **Tymczasem ogród zaprasza do odwiedzania. Jest czynny codziennie – w kwietniu od godz. 9 do godz. 17, zaś od maja do końca października do godz. 19.**

FOT. URZĄD GMINY BRWINÓW (PR)

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Kaczy protest w parku miejskim

Pandemia, zakaz zgromadzeń i wiele innych obostrzeń nie przeszkodziły kaczkom w zorganizowaniu nielegalnego protestu – tak zaczynał się primaaprilisowy artykuł na portalu brwinow.pl. Temat dokarmiania kaczek trzeba jednak potraktować serio, nawet jeśli 1 kwietnia już minął.

Kacza inicjatywa widoczna na zdjęciu może wywołać uśmiech, ale jednak zwraca uwagę na ważny temat – prawidłowego dokarmiania ptaków. Można zaobserwować, że ludzie bardzo często dokarmia-

ją kaczki chlebem, suchym lub spleśniałym, kupionym w nadmiarze. Mają dobre intencje, ale nie wiedzą, że **chleb jest szkodliwy dla ptaków.**

Karmienie ptaków pieczywem i innym pokar-

mami zawierającymi sól prowadzi do wielu chorób, m.in. do uszkodzenia nerek, odwodnienia organizmu, zatruc pokarmowych czy tzw. zespołu anielskiego skrzydła, które utrudnia lub nawet uniemożliwia latanie.

Na brzeg stawu nie powinny trafiać resztki jedzenia ze stołu. **Kto chce być przyjacielem ptaków, powinien zwrócić uwagę na zasady ich dokarmiania.** Najlepszy pokarm dla kaczek to pestki dyni, płatki zbożowe, ziarna zbóż i otręby, a także drobno pokrojone gotowane warzywa bez soli. **Ptaki powinno się dokarmiać tylko zimą, kiedy jest mróz i zwierzętom trudno znaleźć pożywienie.** W pozostałych porach roku mają pod dostatkiem naturalnego pokarmu w przyrodzie.

FOT. FB BRWINÓW

FAKTY
BRWINÓW
01.04.2021
LIDER KACZEK POWIEDZIAŁ: CHLEB
TO DLA NAS FAST FOOD – SZKODZI!

Pożegnanie z dmuchawami

Na początku roku weszły w życie nowe przepisy z zakresu ochrony powietrza. Na terenie województwa mazowieckiego obowiązuje całkowity zakaz używania dmuchaw do liści.

Zakaz używania dmuchaw wynika z przyjętego we wrześniu 2020 r. przez Sejmik Województwa Mazowieckiego programu ochrony powietrza. Radni sejmiku uznali argumenty mówiące o tym, że stosowanie dmuchaw powoduje tzw. unos wtórny, przy którym w powietrze wzbijają się cząsteczki pyłów wraz ze szkodliwymi substancjami. Jest to jedno z głównych źródeł zanieczyszczenia powietrza, które odczuwalne jest poza sezonem grzewczym, w sezonie prac ogrodowych.

Do tej pory stosowanie dmuchaw elektrycznych i spalinowych do usuwania liści czy skoszonej trawy było zakazane na Mazowszu jedynie w dni tzw. alertu smogowego, ale po wejściu w życie nowych przepisów od

1 stycznia 2021 r. obowiązuje już na do końca 2026 r.

Zakaz dotyczy wszystkich mieszkańców Mazowsza – nie tylko właścicieli ogrodów, lecz także m.in. przedsiębiorców, spółdzielni mieszkaniowych oraz urzędów miast i gmin, które przy pomocy własnych pracowników lub firm usługowych sprzątały dmuchawami parki, chodniki czy skwery.

Stosowanie się do zakazu może być kontrolowane przez straż miejską lub inspekcję ochrony środowiska. **Zakaz stosowania dmuchaw nie obejmuje odkurzaczy do liści, to znaczy urządzeń, które nie wydychają powietrza, a zasysają je wraz z liśćmi, igliwem i drobnymi odpadkami.**

Porozmawiajmy sobie o pszczołach

Z Jakubem Jarońskim, autorem projektu „Pszczoły przy Zagrodzie” i podcastu „Pszczele Wieści”, rozmawiała Angelika Wołowczyk.

Kiedy pojawiło się u Pana zainteresowanie pszczołami?

Zainteresowanie biologią i owadami pojawiło się u mnie już w okresie dziecięcym, potem w liceum. Później na jakiś czas zapal opadł. Pasja powróciła około sześć lat temu, kiedy nabyłem pszczoły miodne i zostałem pszczelarzem hobbystą. Teraz zajmuję się przede wszystkim owadami społecznymi, pszczołami i organizmami, które żyją z nimi w symbiozie, w tym w relacji pasożytniczej.

Mówi Pan o sobie pszczelarz hobbysta. Czym różni się pszczelarstwo od pszczelnictwa?

Pszczelarstwo to dział rolnictwa, gałąź chowu zwierząt. Jego celem jest produkcja miodu i hodowla pszczoł miodnych, a także produkcja innych produktów pszczelich. Natomiast pszczelnictwo jest to dział nauki rolniczej, który zajmuje się wszystkimi gatunkami pszczoł, nie tylko pszczoły miodnej.

Jak widzi więc Pan swoją rolę?

Interesuję się pszczołami i jestem popularyzatorem wiedzy w tym zakresie, edukatorem. Jestem też pszczelarzem hobbystą, czyli nie jest to mój zawód, a zajęcia wykonywane dla przyjemności.

Czy Pan woli zajmować się edukacją i popularyzatorstwem, czy pszczołami i pszczelarstwem?

Tym i tym. Najbardziej lubię zgłębiać tajniki ekologii ewolucyjnej i biologii owadów, zwłaszcza społecznych pszczoł różnego rodzaju oraz ich pasożytów. W zajmowaniu się pszczołami jest element poznawczy, tak jak i w edukacji. Nie potrafię powiedzieć, co bym wolał.

Jest Pan pomysłodawcą i autorem projektu „Pszczoły przy Zagrodzie”. Na czym on polega?

W ogrodzie przy dworcu Zagroda powstał „ogródek”, który nazwaliśmy „Pszczoły przy Zagrodzie”. Mieszczą się w nim tablice edukacyjne oraz domki dla różnych pszczoł i stworzeń z nimi współzyczących. W okresie aktywności owadów można je oglądać, gdy latają, ale nawet zimą warto popatrzeć na ich gniazda (siedliska). Ogródek pełni rolę edukacyjną, można w nim po prostu uczyć biologii w praktyce.

Skąd pojawił się pomysł, aby urządzić takie miejsce w Brwinowie? Od czego to wszystko się zaczęło?

Mieszkam w Brwinowie. Chciałem zrobić coś lokalnie, zwłaszcza gdy zobaczyłem, że jest takie fajne miejsce jak dworek Zagroda. Przedstawiłem swój pomysł władzom gminy. Moja inicjatywa spodobała się i stała się działaniem wspólnym.

Z jakimi grupami wiekowymi woli Pan pracować – czy z dziećmi, czy z dorosłymi?

Każda grupa ma swoją specyfikę, z każdą lubię pracować. Lubię edukować, czerpię z tego przyjemność. Zajęcia dla małych dzieci mają inny charakter niż te dla dorosłych. Prowadząc zajęcia dla starszych odbiorców, mogę się wyżyć i opowiadać ze szczegółami o ciekawych zachowaniach seksualnych pszczoł, które bywają brutalne i nieintuicyjne. Dzieci wymagają więcej uwagi, więc wymyślałam różne aktywności, np. jakieś zabawy typu latanie, udawanie pszczoł, bzyczenie. Robię też konturowe rysunki różnych gatunków pszczoł, a dzieci wybierają z atlasu, która im się podoba, i tę mają pokolorować tak, aby dało się rozpoznać pszczołę danego gatunku.

Jakie mamy tutaj u nas gatunki pszczoł? Mnie pszczoła kojarzy się tylko z taką, która daje miód.

Wiem, że są tutaj murarki, czyli trochę inne pszczoły? Rzeczywiście pod względem produkcji miodu i innych produktów pszczelich pszczoła miodna pełni najważniejszą rolę. W Polsce istnieje ponad 450 gatunków pszczoł i wszystkie one są ważne pod względem ekologicznym. Niektóre zapylają tylko jedną roślinę, a niektóre, jak pszczoła miodna, dużo więcej. W dworcu Zagroda stawiamy na pszczoły samotne,

FOT. URZĄD GMINY BRWINÓW (PR)

czyli na przykład murarki. Każda z nich działa na swój rachunek – właśnie tym też się różni pszczoła miodna od samotnej. Miodna jest organizmem społecznym, a samotna nie tworzy tzw. rodzin. Mamy tu też ulik z trzmielami, które także są owadami społecznymi z rodziny pszczołowatych i pod wieloma względami przypominają pszczoły miodne. Przy Zagrodzie pokazujemy przede wszystkim pszczoły samotne, ponieważ są bezpieczniejsze, a przyglądanie się im nie wymaga strojów ochronnych. Zasiadaliśmy tutaj murarki, ale w międzyczasie pojawiły się też inne owady. Dzięki tej różnorodności można obserwować ciekawe interakcje ekologiczne.

Prowadzi Pan też projekt „Pszczele wieści”. Czy mógłby Pan coś więcej o tym opowiedzieć?

W zeszłym roku, gdy zaczęła się epidemia, ja straciłem część pracy, a mój sąsiad, dorastający chłopak, uczył się w domu. Przychodził do mnie i podglądał, jak pracuję przy pszczołach, pomagał mi. Wpadłem na pomysł zrobienia „Pszczelich wieści”. Tak powstały luźne pogadanki o pszczołach, owadach, pajęczakach i istotach im towarzyszących. Miało być to raczej dla dzieci, ale wzbudziło również zainteresowanie dorosłych. „Pszczele wieści” polecam do wysłuchiwania

rodzinnego. To podcast, czyli nowe medium, takie radio internetowe, w którym można wybierać, czego i kiedy się słucha.

Czy planujecie kolejne sezony „Pszczelich wieści”?

Planuję następne serie, ale w innej formule. Najbliższa będzie przeznaczona dla pszczelarzy. Wraz z dwoma moimi kolegami pszczelarzami zrobimy prasówkę i dyskusję merytoryczną na temat bieżących sytuacji w pszczelarstwie i pszczelnictwie.

Jakie ma Pan inne plany związane z edukacją, z pszczołami?

Na razie planuję podcast i edukowanie mieszkańców Brwinowa. Pojawiło się też kolejne miejsce, gdzie będzie można mnie spotkać i posłuchać o pszczołach i innych owadach. Mam tutaj na myśli nowy ogród botaniczny w Brwinowie.

Pana działalność wpisuje się też świetnie w charakterystykę Brwinowa jako miasta-ogrodu...

Zdecydowanie. Po pierwsze, spodobało mi się mieszkanie tutaj, a po drugie, chciałem uruchomić taką działalność, poprzez którą mógłbym być przydatny społeczności w dziedzinie, na której się znam.

Dziękuję bardzo za wywiad i życzę powodzenia.

FOT. URZĄD GMINY BRWINÓW (PR)

QTYWATOR

strony ok_kulturze

W czasie deszczu dzieci się nudzą... Czasem pandemii już wszyscy jesteśmy znudzeni, a pole manewru wydaje się ograniczone. Może więc na nowo odkryjemy stare dobre sposoby na nudę, zanim wszelkie onlajn wyprowadzą nam z równowagi głowę i kręgosłup, a z nim nadgarstki :) Rzućmy się w niustający wir cyklu rocznego – w pogodę siejmy, w niepogodę czytamy – to megabezpieczne uzależnienia :) A czy sport, szczególnie teraz tak istotny dla naszego zdrowia, uzależnia? Tu warto zachować więcej rozsądku – nie przestając ćwiczyć.

MICHAŁ HABER

Novellus, czyli nowość i młodość

Słowo niby obce, ale wcale nie. Novallia to ziemia nowo pozyskana pod uprawę.

Od dziecka wpajano mi, że jemy warzywa sprowadzone do Polski z Włoch – włoszczyznę i inne – dzięki królowej Bonie Sforzy. Tak w zasadzie do dziś warzywa te są do Polski sprowadzane, i nie tylko z Italii. Nafaszerowane pestycydami, azotanami i jakby to moja żona skwitowała po wileńsku – wszem czem. Lecz termin *nowalijka* nie dotyczy tylko warzyw, bo są i nowalijki techniczne i literackie. Ogólnie chodzi o coś nowego i tyle. Choć warzyw i kolorów na talerzu, na które czekaliśmy od miesięcy, mamy od kilku lat w bród przez cały rok, warto zatrzymać się na chwilę w tym szaleństwie i zrobić coś swojego, eko, pod kontrolą, no może nie z takim procentem wartości odżywczych i witamin co kiedyś, ale jednak swoje (takie smaki wiosny i lata zwiększają odporność na choroby, poprawiają apetyt i ułatwiają trawienie).

Zamiast kupować czosnek z Chin, pomidora z Hiszpanii czy rzodkiewkę z Izraela, możemy niektóre z tych warzyw wyhodować sami. Do najłatwiejszych należy szczypiorek, natka pietruszki i koperek, ale od czegoś trzeba zacząć. Czego potrzebujemy? Chęci, determinacji, cierpliwości i najlepiej wsparcia rodziny, bo to może być też fajne wspólne dzieło. Oczywiście i przede wszystkim doniczki, ziemi, nasion i słońca. Hmmm, jak macie problem z dobrą ziemią, nie ze sklepu ogrodniczego, bo ona już jest naszprycowana nawozami, czasem wystarczy woda, lignina lub wata. Po cebulkę na szczypior wybierzcie się w sobotę na brwinowski targ. Tam za 1,5 zł za kilogram z pewnością wybiercie sobie kilka kielkujących szczypiorem cebulek. Sprawdzone, tylko że ja zanim kupię, patrzę na sprzedającego, obserwuję chwilę ruch wokół straganu, dopiero się decyduję :) Jak już macie taką cebulkę, dobrze jest ją przed wsadzeniem zamoczyć choć na dobę w wodzie. Potem można ciasno, obok siebie wsadzić do ziemi w doniczce lub innym naczyniu, tak do ¼ wysokości cebulki. I na nasłoneczniony parapet.

Im bardziej w las, tym więcej... problemów. Teraz natka, jedna z najzdrowszych zielenin.

Tu sposoby są dwa. Szukacie kielkującego korzenia pietruszki lub kupujecie w ogrodniczym nasiona pietruszki odmiany naciowej. W pierwszej wersji potrzebna dość głęboka doniczka lub inne naczynie, pojemnik. Kawałek z natką musi oczywiście wystawać nad ziemię. Podlewamy i fru! na parapet. Po 10–14 dniach możecie robić żniwa (nożem lub nożyczkami). W przypadku odmiany typowo naciowej, jak np. *Moss Curled 2* musicie trochę poczekać na efekty, ale za to nie jest aż tak wymagająca i może Was obdarzać listkami przez 2–3 lata. Wysiewać ją można już nawet od lutego, choć koniec marca czy początek kwietnia, moim zdaniem, wystarczy. Nie można jej przelać ni przesuszyć. Siejcie w doniczki na parapet lub bezpośrednio do gruntu, jeśli macie arę. Jej atutem są zwarte i bujne liście, mocno aromatyczne no i to, że nie idzie w korzeń. Ma dużo witaminy C i A, kwas foliowy (przyjazny nie tylko dla ciężarnych lub „planujących”, bo pomaga w przyswajaniu żelaza).

Do trzech razy sztuka. Koperek *Anethum graveolens*. Tu trzeba więcej cierpliwości, za to jaki zapach. Możecie zjadać na bieżąco, mrozić, suszyć. Ta odmiana idealnie sprawdza się na balkonach czy tarasach. Hektarów nie musicie mieć i rolnik nie musi szukać żony. W zeszłym roku zarówno na bukszpan, jak

i na koper chyba zadziałał COVID. Żle szło. Może teraz będzie lepiej? Tu akurat wystarczy bardzo płaskie naczynie, znów parapet i duuuużo cierpliwości, bo nawet ponad miesiąc. Koperkową herbatkę mogą pić nie tylko małe dzieci. Dobrze robi żołądkowi i jelitom, odchudza i łagodzi migreny.

Na parapecie możecie z powodzeniem wyhodować też melisę, kolendrę, mietę i estragon. Rzodkiewki nie próbujcie hodować w doniczce. Ani pomidorów. Jeśli już to tylko w ziemi. Sałaty łatwiejsze w tym temacie. Najlepsze są samosiejki i wówczas można przesadzić do doniczki. Pomidorki ucieszą oko w wersji koktajlowej, ale to już dużo później. Bawcie się i eksperymentujcie.

foto_MichalHaber

DANUTA GRZANKA

Co robić w pandemiczną nudę

To trudny czas dla nas wszystkich. Co robić, kiedy dopada nas nuda? Kiedy mamy już dość oglądania telewizji, słuchania nie najlepszych wiadomości i pracy zdalnej? Oczywiście można robić wiele rzeczy, ja polecam czytać książki. Na szczęście nasze biblioteki i księgarnie nie zostały całkowicie pozamykane. Ukazuje się dużo nowości książkowych. Nie jesteśmy w stanie przeczytać wszystkiego. Trudno także znaleźć coś godnego uwagi i polecenia, żeby wciągnęło nas bez reszty i abyśmy po przeczytaniu jeszcze długo trwali z książkowymi bohaterami.

„Cień burzowych chmur” Edyty Świątek to pierwszy tom cyklu „Spacer Aleją Róż”. Początkowo wydawało mi się, że nie można nic ciekawego napisać o Nowej Hucie z początku lat 50. XX wieku. Był to przecież okres szarej rzeczywistości PRL-u. Pomyliłam się jednak. Bohaterowie – rodzina Szymczaków – i ich historia wciągnęły mnie bardzo w swój świat. Głównym bohaterem jest Bronisław, który wyjeżdża ze swojej rodzinnej miejscowości – Pawlic – i postanawia szukać szczęścia, lepszego życia w mieście. Wkrótce również w wyniku różnych zdarzeń zaczyna dołączać do niego jego rodzeństwo. Pojawia się także zbrodnia i zemsta, ale nie będę zdradzać szczegółów. Jest to powieść obyczajowa, saga rodzinna, w której przedstawiona jest historia tworzenia Nowej Huty. Wątki fikcyjne przeplatają się z rzeczywistością. Każda postać jest wyraźnie zarysowana, z niektórymi możemy się utożsamiać. Akcja całego cyklu, jak i kontynuacji, doprowadza czytelnika do początków lat 90. Całość jest napisana barwnym językiem i zapewniam, że po przeczytaniu pierwszego tomu, sięgniecie po następne.

Kolejną książką wartą polecenia jest powieść z wątkami kryminalnymi „Oddaj albo giń!” Olgi Rudnickiej. Główną bohaterką jest Matylda Dominiczak, bibliotekarka, której wydaje się, że nic ją już nie zaskoczy w tej pracy, przecież to jeden z najnudniejszych zawodów. Pewnego dnia wymyśla projekt, który ma zachęcić czytelników do oddawania książek w terminie. Na specjalnie przygotowanych zakładkach drukuje napis „Oddaj albo giń”. Oczywiście, jak to w książkach, hasło okazuje się znamienne i Matylda znajduje trupa jednego z czytelników biblioteki w budynku. Sama staje się główną podejrzaną. Aby oczyścić się z zarzutów, postanawia spróbować odkryć prawdę. W toku akcji odkrywa u siebie zmysł detektywistyczny. Jak zakończy się śledztwo? I czy Matylda okaże się winna, czy też zbrodni dokonał ktoś inny? Nie zdradzę. Nie jest to typowy kryminał, nie „leje się krew”, zawiera dużo wątków humory-

stycznych. Ciekawa i zabawna rodzina głównej bohaterki oraz niecodzienni funkcjonariusze policji.

Polecam również książkę amerykańskiej pisarki Grechten Berg „Telefonistka”. Akcja dzieje się w niewielkiej miejscowości Wooster, w stanie Ohio, w latach 50. XX wieku. Główną bohaterką jest Vivian Dalton, która pracuje jako telefonistka. Jej praca polega na łączeniu rozmów telefonicznych. Co oczywiste, bohaterka nie może ich podsłuchiwać, ale jak wiadomo ciekawość zwycięża i któregoś dnia przypadkowo dowiaduje się czegoś szokującego o swojej rodzinie. Wkrótce o całej sytuacji wie już prawie cała lokalna społeczność. Bo – jak to bywa w takich małych miejscowościach – wszyscy wszystko o wszystkich wiedzą. Vivian staje się obiektem drwin i poniżania. Postanawia dotrzeć do źródła prawdy. Początek książki może nie wciągnąć, ale warto doczytać do połowy, gdzie rozwija się cała akcja. Powieść nie jest oczywista, prawie do końca nie wiadomo, czego dowiedziała się główna bohaterka.

Polecam również książkę dla młodszych czytelników „Wihajster, czyli przewodnik po słowach pożyczonych” Michała Rusinka. Jest to raczej leksykon w wersji dla młodszych. Zawiera zbiór polskich wyrazów, które nie pochodzą z ojczystego języka. W krótkich opisach dowiadujemy się, co one znaczą i skąd do nas przybyły. Dużą rolę odgrywają tu również przyciągające wzrok ilustracje. Myślę, że także dorośli znajdą tu wiele informacji, o których wcześniej nie słyszeli. Zapraszam do lektury!

WOJCIECH BENTYN

Czy uzależnienie może być zdrowe?

Lekarze, psychologowie, specjaliści od uzależnień zgodnie twierdzą, że uzależnić się można niemalże od wszystkiego. Do najczęściej występujących należą narkomania, alkoholizm, nikotynizm, hazard, pracoholizm, lekomania i wiele innych. Uzależnić się można od gier komputerowych, internetu, jedzenia, smartfonów czy zakupów. Czy można uzależnić się od sportu?

Uzależnić się można zarówno od substancji psychoaktywnych, jak i określonych czynności (tzw. uzależnienia behawioralne). Bardzo istotną rolę odgrywają predyspozycje genetyczne oraz pewne typy osobowości. Ważne, aby wiedzieć, że dużo łatwiej i szybciej uzależniają się dzieci i młodzież. Związane to jest z rozwojem fizjologicznym (płatki czołowe mózgu odpowiadające za podejmowanie racjonalnych decyzji nie są jeszcze w pełni rozwinięte). W przypadku młodzieży bardzo istotne są presja rówieśnicza i konflikty z rodzicami.

Uzależnienia i nałogi należą do bardzo niebezpiecznych i negatywnych zjawisk, jednak nie zawsze słowo uzależnienie wiąże się z destrukcyjnymi zachowaniami. Funkcjonuje także określenie uzależnienie pozytywne. Termin uzależnienie pozytywne wprowadził William Glasser, który napisał książkę o takim właśnie tytule. Do pozytywnych należą uzależnienia od czytania książek, podróżowania i zwiedzania, uczenia się nowych rzeczy, czy wreszcie od sportu i treningu fizycznego.

Prawdopodobnie za uzależnienie od sportu i aktywności fizycznej odpowiadają endorfiny, popularnie zwane hormonami szczęścia (nazwa powstała z fragmentów wyrazów endogenna morfina – endo + rфина). Substancja ta syntetyzowana jest w mózgu i rdzeniu kręgowym pod wpływem ruchu, treningu czy aktywności fizycznej. Endorfiny mają działanie przeciwbólowe, antydepresyjne, antystresowe, powodują, że czujemy się świetnie, mamy pozytywne i optymistyczne nastawienie do świata i ludzi. Wielu sportowców doświadczyło uczuć wręcz euforycznych!

Sport, trening fizyczny, aktywność mają bardzo pozytywny wpływ na organizm człowieka, jednak długotrwałe, intensywne i cykliczne wykonywanie pewnych czynności rzeczywiście może prowadzić do stanu podobnego do uzależnienia.

O niepokojących, a nawet niebezpiecznych symptomach uprawiania sportu, które negatywnie wpływają na nasze zdrowie fizyczne i psychiczne, możemy mówić, jeżeli:

- przestajesz kontrolować swoje zachowania – trenujesz nawet wtedy, gdy czujesz się chory, masz kontuzję lub uraz czy odczuwasz ból;
- masz wyrzuty sumienia z powodu opuszczenia treningu;
- odczuwasz „wewnętrzny przymus”, że musisz trenować, bo w przeciwnym razie stanie się coś złego;
- tracisz kontakt z rzeczywistością w sferze ciągłego, irracjonalnego poprawiania wyników i „życiówek”;
- zaniedbujesz szkołę, pracę, rodzinę, znajomych i przyjaciół, bo sport i trening są dla Ciebie bezwzględnie nr jeden;
- z powodu opuszczenia treningów odczuwasz rozdrażnienie, bezsenność, ból głowy, nadmierną potliwość – może to być syndrom odstawienia.

Mimo że uzależnienie od sportu nie zostało dotąd umieszczone na oficjalnej liście zaburzeń psychicznych, sklasyfikowanych przez Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne, należy obserwować swój organizm, analizować swoje zachowanie, należy, jak we wszystkim, zachowywać UMIAR i ZDROWY ROZSADEK. Należy stawiać sobie granice, np. robię sobie obowiązkowo dwa dni w tygodniu bez treningu, nie trenuję, kiedy czuję się zmęczony, nie trenuję, kiedy mam inne obowiązki albo „złapałem” kontuzję. Należy zmieniać bodźce treningowe, np. zmieniać dyscypliny.

rys. Karolina Kościuk | pomysł _ Wojciech Bentyń

Jestem przekonany, że wtedy sport i różne aktywności fizyczne staną się źródłem zdrowia fizycznego i psychicznego i dostarczą wam samych pozytywnych doznań.

A co do innych uzależnień? W posiadaniu LOUISE M. DARLING BIOMEDICAL LIBRARY znajduje się bardzo wymowny i poruszający, moim zdaniem, plakat pt. „NARKOTYKI – najlepsze wyjście nie wchodzić”. Przedstawia bezradną, załamana i zrezygnowaną osobę, skuloną, zasłaniającą twarz, siedzącą w środku labiryntu, z którego nie może się wydostać. Tym labiryntem są narkotyki, najlepiej do niego nie wchodzić!

Drugim niesamowitym, wymownym i wciąż aktualnym dziełem jest plakat Andrzeja Pągowskiego z 1994 r. pt. „Papierosy są do dupy”, który promował kampanię walki z nikotynizmem, prowadzoną przez Ministerstwo Zdrowia. Zatrzymajcie się przez chwilę nad tym i pomyślcie.

*William Glasser – wybitny amerykański psychiatra, twórca terapii rzeczywistością, autor książki „Pozytywne uzależnienie” (1976).

LISTY do Elizy

Drodzy Czytelnicy,

serdecznie dziękuję za Wasze listy, czytam je wszystkie z wielką uwagą i nieustająco dziękuję, że jesteście łaskawi dzielić się ze mną swymi przemyśleniami, wątpliwościami, troskami, oczekując wsparcia i rady. To wielka odpowiedzialność i zaszczyt, móc Was wspierać radą i poradą. A nie oszukujmy się i powiedzmy to wprost – nie jest lekko. Wprawdzie nikt nigdy nie obiecywał, że będzie, ale jednak frustracja wychyla paszczę zza węgła i straszy obelśnym uśmiechem, dlatego musimy się wspierać...

Pani Bogusława pisze: „(...) Ja rozumiem, że pandemia, że trzeba zachować dystans i higienę, ale ja już przez tę kulturę nie mogę wyprostować nadgarstka. (...) Co mam robić?”

Nie będę przytaczać całego listu pani Bogusławy, tylko ograniczę się do

streszczenia, nim zaproponuję rozwiązanie problemu, który dotknął naszą czytelniczkę, a który może być udziałem wielu z Państwa.

Otóż koniec końców, kultura i edukacja (także ta dla dorosłych) przeniosła się do tak zwanej sieci. I tu pojawiła się nowa, ogromna, bólecza czasów pandemii: Zespół Cieżni Nadgarstka. Drodzy Czytelnicy, aby móc nadal śledzić to, co się w kulturze dzieje, uczestniczyć w lekcjach online, prawdopodobnie do późnej wiosny, warto zainwestować w pionową myszkę do komputera! Niestety na razie nie mogę podjąć się udzielenia teleporady, jak zwalczyć skutki dolegliwości. Jeśli jednak sytuacja w służbie zdrowia się nie poprawi, to zapewniam, że Ośrodek Kultury rozważy uruchomienie specjalnej infolinii, gdzie będzie można uzyskać poradę na temat ochrony zdrowia i zapobiegania skutkom osierocenia kulturalnego. Dla Was jesteśmy gotowi zrobić wszystko!

Wasza Eliza

listydoelizy@ok.brwinow.pl

WIOSNA W OTRĘBUSACH

W naszej bibliotecznej galerii Na Górcie, mieszczącej się w filii w Otrębusach, zapanowała wiosna. Nie mamy co do tego wątpliwości! Wszystko za sprawą eksponowanej tam najnowszej wystawy plastycznej. Autorami prac są dzieci i młodzież rozwijające swoje malarskie hobby w Pracowni Edukacji Artystycznej „Pasja”, pod czujnym i czułym okiem założycielki Doroty Płóciennik.

Już prawie dziesięć lat „Pasja” uwrażliwia na piękno świata, bawi i wychowuje. Swojej działalności nie przerwała mimo trudnego czasu pandemii. Podopieczni „Pasji” nadal tworzą i mamy na to wspaniałe dowody. To prace wykonane w technice akrylowej z przewodnim motywem kwiatów. Teraz możemy je prezentować tylko on-line. Wystawa została zarejestrowana w formie filmu i wkrótce będzie udostępniona na bibliotecznym profilu Facebook, a także na profilu Galerii Pomysłów „Pasja”. Zapraszamy do oglądania.

autor_Bruno Niedziela

autorka_Zuzia Wieczorek

na zdjęciu Dorota Płóciennik, założycielka pracowni „Pasja”_foto_ archiwum galerii Na Górcie

KONKURS „PRZYPADKI BIBLIOTEKI” ROZSTRZYGNIĘTY!

Miło nam ogłosić, że w konkursie na odręcznie napisany list, w którym słowo 'biblioteka' miało pojawić się we wszystkich przypadkach gramatycznych, przyznaliśmy trzy główne nagrody :) **Laureatami zostali: Agnieszka Ratyńska (12 l.), Lena Wójcik (11 l.) i Michał Zięba (10 l.)**. Gratulujemy!!! Autorzy wyróżnionych prac nie tylko spełnili wymogi konkursu, ale także wykazali się dużą kreatywnością i dbałością o szczegóły. To była wielka przyjemność zarówno czytać, jak i oglądać dostarczone listy. Chcemy podzielić się tą przyjemnością z szerszym gronem i być może ośmielić tych, którzy nie wzięli udziału w konkursie – nagrodzone listy znajdziecie w pełnej odsłonie w kolejnym numerze „Ratusza”.

XVIII TYDZIEŃ BIBLIOTEK: ZNAJDZIESZ MNIE W BIBLIOTECE

Tydzień Bibliotek, rozpoczynający się 8 maja w Dniu Bibliotekarza, to ogólnopolska akcja mająca na celu promowanie czytelnictwa. To czas obfitujący w różne imprezy kulturalne z książką i biblioteką w roli głównej: pikniki, kiermasze, konkursy, zabawy itp. Organizator, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, ogłosił, że Tydzień Bibliotek 2021 odbędzie się pod hasłem „Znajdziesz mnie w bibliotece” – podoba nam się to hasło. Ma w sobie lekkość i prostotę codzienności, a z drugiej strony tajemnicę, metaforę, zaproszenie do przeżycia czegoś pięknego. Ponadto idealnie wpisuje się w obecną pandemiczną rzeczywistość. Po pierwsze, pokazuje naszą silną potrzebę wyjścia do strefy społecznej, do strefy kultury, a po drugie obejmuje swoim znaczeniem zarówno fizyczną, jak i wirtualną obecność w bibliotece. Bo znajdziesz się w bibliotece, gdy przekroczysz próg jej siedziby, ale także, gdy odwiedzisz jej stronę www, przeglądasz jej katalogi w internecie, korzystasz z jej zasobów cyfrowych oraz bierzesz udział w spotkaniu autorskim on-line.

Do zobaczenia w maju! Na pewno się znajdziemy :)

zdjęcie zwycięskich listów w konkursie „Przypadki biblioteki”_ foto_ archiwum biblioteki

Głosowanie na kolorową stołówkę dla brwinowskiej Jedyńki

Szkoła Podstawowa nr 1 w Brwinowie prosi o oddawanie na nią głosów w internetowym konkursie organizowanym przez firmę Amica. Nagrodą główną jest remont szkolnej stołówki wart 80 tys. zł.

Mobilizacja internautów już nie raz przynosiła dobre efekty. Dowodem tego są wygrane w podobnych konkursach dwa place zabaw (w parku w Brwinowie i przy OSP w Żółwinie) oraz tysiąc książek, które trafiły w ubiegłym roku do szkolnej biblioteki w Zespole Szkół Ogólnokształcących. Tym razem o pomoc prosi Szkoła Podstawowa nr 1, która zgłosiła się do konkursu „Kolorowe stołówki”.

Główną nagrodą za największą liczbę głosów odda-

nanych przez Internet jest modernizacja szkolnej stołówki o wartości 80 tys. zł. Jak zapewniają organizatorzy konkursu, zwycięskie szkoły zyskają zupełnie nową stołówką przestrzeń: ozdobioną kolorami, przytulną i przyjazną.

Po zarejestrowaniu się na stronie internetowej w w.w.kolorowestolowki.amica.pl można głosować na Szkołę Podstawową nr 1 w Brwinowie raz dziennie aż do zakończenia akcji. Dodatkowo osoby, które w najbliższym czasie będą kupować

FOT. AMICA.PL

sprzęt AGD marki organizatora, mogą zarejestrować ten zakup na stronie konkursu

i powiększyć liczbę oddanych głosów. Konkurs trwa do 15 maja br.

I N F O R M A C J E

Dla Szkoły Podstawowej nr 1 w Brwinowie

132. Numer KRS

0000450085

134. Cel szczegółowy 1%

Szkoła Podstawowa nr 1 w Brwinowie

Dla Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”

132. Numer KRS

0000270261

134. Cel szczegółowy 1%

TGS Brwinów, 3103

Z A P R O S Z E N I E Z E S P O Ł U M A Z O W S Z E

MIĘDZYNARODOWY
**DZIEŃ
TAŃCA**

WITOLD ZAPAŁA IN MEMORIAM

MAZOWSZE

24 KWIETNIA 2021, GODZ. 18.00
TRANSMISJA NA ŻYWO

25 KWIETNIA 2021, GODZ. 17.00

MAZOWSZE.WAW.PL

SALA WIDOWISKOWA ZESPOŁU „MAZOWSZE”, UL. ŚWIERKOWA 2, OTRĘBUSY

I N F O R M A C J E

Brwinow

Strona Urzędu Gminy Brwinów w serwisie społecznościowym pod adresem fb.com/Brwinow

Punkty, w których można otrzymać biuletyn „Ratusz”:**BRWINÓW:**

Urząd Gminy – ul. Grodziska 12 oraz ul. T. Kościuszki 4A ● Biblioteka Publiczna w Brwinowie, ul. Grodziska 12 ● Gminny Ośrodek Kultury, ul. Wilsona 2 ● Ogród botaniczny przy parku miejskim ● Dworek Zagroda, ul. Grodziska 57 ● Liceum Ogólnokształcące, ul. Żwirowa 16 ● Apteka, ul. Powstańców Warszawy 8 ● BPWiK, ul. Wilsona 46 ● Sklep „Czwórka”, ul. Grodziska 4 ● Apteka, ul. Grodziska 7 ● Sklep, ul. Grodziska 9 ● Galeria Brwinów, ul. Grodziska 46 ● Magmar, ul. Wilsona 52 ● Sklep MM, ul. Kościuszki 1 ● Pchli Targ, ul. Leśna 3 ● Sklep Antoniak, Rynek 25 ● Masarnia Ratyńscy, Rynek 22 ● Lewiatan, ul. Armii Krajowej 14 ● Społem, ul. Pszczelińska 48 ● Spizarnia u Krysi, ul. Rynek 8 ● Sklep, ul. Kraszewskiego 1 ● sklep U Jacka, ul. Sochaczewska 19 ● sklep piekarni AK Otrębusy, ul. 11 Listopada 4F ● kioski – rondo Kowalskiego

OTRĘBUSY: Toeplitzówka, ul. Wiejska 1 – Biblioteka ● sklep Kurczak, ul. Krótka 9 ● piekarnia AK, ul. Wiejska 21 ● sklep Społem przy WKD, ul. Natalińska 21 ● piekarnia Witaszczyk przy WKD ● sklep U Sabiny przy ul. Natalińskiej 23

KANIE: sklep „Małgosia”, ul. J. Piłsudskiego 58 ● sklep przy WKD, ul. J. Piłsudskiego 11

KOSZAJEC: sklep spożywczo-przemysłowy L. Martysa, Koszajec 30

OWCZARNIA: sklep U Anki, ul. Książenicka 39A ● sklep Agata, ul. Żółwińska 25 ● Pod Świerkami, ul. Mała 1

DZIĘKUJEMY SOŁTYSOM ZA POMOC:

● Biskupice ● Czubin ● Domaniew ● Fałcin ● Koszajec ● Krosna ● Miłcin ● Moszna ● Kotowice ● Owczarnia ● Parzniew ● Terenia ● Żółwin

KOLEJNE WYDANIE: 19 MAJA 2021 R.

FOT. ARCH. RODZINNE / KS TENNIS LIFE

Młody, zdolny tenisista z Brwinowa

Od kilku miesięcy błyszczą na mazowieckich kortach młodziki tenisista z Brwinowa. Bogdan Luzan jest uczniem klasy 3e w Szkole Podstawowej nr 1 w Brwinowie oraz zawodnikiem Klubu Sportowego „Tennis Life”.

W połowie marca Boguś wygrał bardzo prestiżowy Turniej Tenis 10 Cup o Puchar Agnieszki Radwańskiej. Zawody zostały rozegrane na kortach warszawskiej hali Mery. W finale kategorii zielonej (rocznik 2011) wygrał 4:1 i 4:0 z Kacprem Kaczanowskim (Bałtyk Tennis Club Koszalin).

Tydzień później Boguś ponownie okazał się najlepszy w piątym turnieju zimowego cyklu Kozerki Open Kids Head Cup. Było to jego czwarte z rzędu zwycięstwo turniejowe. Impionująco wygląda też tegoroczna statystyka meczowa chłopca – tylko trzy porażki w 24 rozegranych pojedynkach. Tenisista z Brwinowa jest w tej chwili zdecydowanym liderem cyklu, a do jego zakończenia zostały jeszcze dwa turnieje. Znakomita gra Bogusia Luzana została wynagrodzona powołaniem do kadry Mazowsza w kategorii do 10 lat.

Trener Bogdana pan Waldemar Cecuła mówi, że historia chłopca jest gotowym scenariuszem na film Disneya. Boguś przyjechał do Polski z Ukrainy w 2016 r. Początki pobytu jego rodziny w Polsce nie były proste. Spotkanie z tenisem i panem Cecułą miało ogromny wpływ na jego życie.

Kiedy chodził do zerówki, jego mama przeczytała

ogłoszenie o testach naborowych prowadzonych przez klub w ramach pierwszej edycji Narodowego Programu Upowszechniania Tenisa. Klub Sportowy „Tennis Life” był jednym z kilkudziesięciu polskich ośrodków, które zostały wyróżnione możliwością udziału w tym pilotażowym projekcie. Boguś znakomicie wykorzystał swoją szansę, na pierwszy rzut oka widać było, że trafił się prawdziwy diament. Już po kilku miesiącach treningów zagrał swój pierwszy w życiu turniej na Stadionie Narodowym. Pasjonaci tenisa z całej Polski spotkali się we wrześniu 2018 r. na płycie głównej stadionu, gdzie rozmieszczono kilkadziesiąt minikortów i wielki kort centralny, na którym pokazowy mecz zagrała Agnieszka Radwańska.

Dwa tygodnie później Boguś miał okazję zagrać w Łodzi w Turnieju Jerzyk Cup. Tam poznał Jerzego Janowicza, także wielką gwiazdę polskiego tenisa, półfinalistę turnieju w Wimbledonie w 2015 r. W marcu 2019 r. Boguś wygrał swój pierwszy wielki turniej. Były to ogólnopolskie zawody o Puchar Burmistrza Grodziska Mazowieckiego, a Boguś okazał się najlepszy w kategorii czerwonej (dzieci do 8 lat). Kolejne miesiące to kolejne sukcesy i treningi praktycznie

w każdym możliwych warunkach. W najtrudniejszym okresie zimowym wsparcia udzieliła Bogusiowi Fundacja Świętego Mikołaja – dzięki kilkumiesięcznemu stypendium Boguś mógł wziąć do ręki profesjonalną raketę i trenować w dobrych warunkach.

W tym samym czasie rozpoczęte zostały prace na działce w Żółwinie. Klub Sportowy „Tennis Life” podjął się ambitnego zadania wybudowania w czynnie społecznym kortów tenisowych. Ideą tego niezwykle przedsięwzięcia jest otwarcie przed zdolnymi dziećmi szansy na

sportowy rozwój w bardzo prestiżowej dyscyplinie sportu. Przedsięwzięcie powiodło się, a beneficjentem tej idei jest właśnie Boguś, a także wiele innych zdolnych dzieci, które własnymi rękami te korty budowały. Trudny czas pandemii krzyżuje plany klubu, ale wszyscy mają nadzieję, że wiosną każdy będzie mógł przyjechać na korty, zobaczyć w akcji świetnych zawodników i odbić z nimi kilka piłek.

Bogdan jest wszechstronnie uzdolniony. Gra w piłkę nożną, świetnie jeździ na łyżwach. W szkole jest znakomitym uczniem

oraz fantastycznym kolegą. Z niezwykłą skromnością opowiada o swoich zwycięstwach i spotkaniach z gwiazdami sportu: Agnieszka Radwańska, Iga Świątek i Jerzym Janowiczem. **Do stał nagrodę Fair Play w zawodach na kortach Klubu Tenisowego Break w Warszawie.** Być może za kilka lat jego koledzy będą mogli się chwalić – chodziłem do szkoły z najlepszym tenisistą Bogdanem Luzanem – czego z całego serca życzymy Bogusiowi i jego trenerowi.

– Ewa Pruska,
nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 1 w Brwinowie

OGŁOSZENIE

Dziękujemy mieszkańcom!

Dziękujemy wszystkim mieszkańcom gminy Brwinów, którzy płacąc podatki, dokładają się do rozwoju gminy Brwinów!

Do budżetu gminy trafia prawie 40% podatku dochodowego płaconego przez osoby fizyczne, które rozliczają się w Urzędzie Skarbowym w Pruszkowie, wskazując gminę Brwinów jako swoje miejsce zamieszkania*.

Miej swój udział w tym, że gmina Brwinów zmienia się na lepsze!

* Czy mieszkasz na terenie gminy Brwinów i chcesz, aby Twoja miejscowość zmieniła się na lepsze?

Przy składaniu deklaracji PIT za 2020 rok podaj adres na terenie gminy Brwinów jako Twoje MIEJSCE ZAMIESZKANIA.